

ČASOPIS ZA ANGAŽOVANU KNJIŽEVNOST
БЕОГРАДСКЕ
БАЛКАНСКЕ
VERTIKALE

Broj 6 • januar – april 2018 – Cena 70 din.
DRUŠTVO KNJIŽEVNIKA BEOGRADA

Beograd - Banja Luka - Bijeljina - Berane - Bitola - Beč

ISSN 2466-4227

Читај и ЋУТИ!
Добривоје Лазаревић

НА ПОЧЕТКУ...

...рекао бих да настављамо тамо где смо застали у претходном броју. На истом путу, трагом одбране правих људских вредности, заштити основних тековина личног живота, али и поштовања туђег. И у овом броју чувамо као зеницу свога ока наше ћирилично писмо, али исто тако волимо као самог себе - латинично.

Са новим плановима и амбицијама да Београдске Балканске Вертикале, прошире своје деловање и буду бастион заштите нормалног и истинитог. До задњег зрна истрајности...

ЗАПИСИ СА ИНТЕРНЕТА

-Пред Богом и животом буди погнуте главе и усправна чела!

-У дубинама пећина налазе се најлепши кристали, а под светлошћу сунца бљешти и обична ђинђува.

-Ако проговориш без разлога – чуће те, ако ћутиш са разлогом – разумеће!

-Љубав је лавиринт у којем жена скрива своју тајну, а тек понеки мушкарац има мапу која га води до ње.

-Када вам љубав добије мирис и укус, први је знак да постајете песник. А када је и опипате, тада већ сигурно – волите!

-Понекад је доброта и сама од себе у човеку. А може и да се гради, корак по корак...
...са крстом на леђима – дуж Голготе.

-Ако си по дану нечија мора, по ноћи и теби следује несаница.

-Путујући унутар себе, разграђаваш по целом свету. А цео свет бива мали, ако се не помериш ни макац у самоме себи.

-У разговору са самим собом нека паметнији узме превагу.

-Добар новинар пише између редова. Проблем је што већина има слаб вид.

-Шта ће нам реакција јавности, када ће то наши медији још много боље приказати.

-Ако си се запутио ка човеку никад нећеш стићи на своје одредиште.

-Направимо мост између ћирилице и латинице да би са радошћу ишли са једне на другу страну.

INTERVJU SA ILI BEZ POVODA

UMETNOST KAO ŽIG ILI RADOST?!

Razgovor sa mr Divnom Bijelić

Divna Bijelić, književnica i naučna radnica, koja u potpunosti opravdava ovaj naziv, dugi niz godina je na barikadama - u pravcu zaštite svog prava na samosvojnost i autentičnost. Za to vreme, mnogi, najčešće birokratski establišment, imaju veoma malo razumevanja za njene akrobacije duha i želju da svojoj umetnosti i naučnom radu podari apsolutnu kreativnost. Divna bi bila bar već dve godine doktor nauka samo da je pristala na ples koji je nametnut svakom ko se usudi da se posveti umetnosti i nauci, predano i iskreno.

B.V.: Divna, pored toga što ste odličan književnik, vi ste i naučni radnik koji ne želi da ostane u nametnutim šablonima koji olakšavaju rad onima koji u sebi nemaju kreativnost. Kako vi u stvari doživljavate nauku?

D.B.: Nauka je za mene slična pojmu Boga. Najuzvišeniji princip nauke jeste istina. Kod Boga je takođe istina vrhovni postulat. Bog je Istina=Istina je Bog. Na relaciji istine i laži dešavaju se najveći usudi, i najjača ofanzivna dejstva, kako u hrišćanstvu, tako i u nauci. Zbog istine se ubijaju istinoljupci, koji joj teže. Ali smrt laži je stvar dugotrajnog procesa. To je ono čemu se teži kosmički. Potreba kosmosa jeste harmonija, a harmonija proizilazi iz istinski postavljenih pravila. Veštačka harmonija ima kratak rok bivstvovanja. Ako za umetnost kažemo da je bliska božanskom, onda za nauku možemo da kažemo da je apsolutno božanska. Poznato je da su dva engleska naučnika ubijena samo radi toga što su osmislila vakcinu protiv karijesa, koja bi sprečila razvoj bolesti zuba, ako se prima preventivno, npr. u detinjstvu.

To je bila istina koja se nekom nije dopadala, a taj neko jeste bio usmeren, ne na istinu nego na profit. Čovek se teško otrgne od zuba vremena, ali i od popravke zuba, pa plaća večno čak i zub.

B.V.: Ispričajte nam, ukratko, o svim problemima na koje ste nailazili tokom pisanja vašeg doktorskog rada, i da li postoji mogućnost da taj doktorski rad ipak ugleda svetlost dana, kako u formi knjige, tako i kroz priznavanje od strane Fakulteta na kojem bi trebalo da ga branite?

D.B.: Problemi najčešće nastaju na relaciji: INOVACIJA, INVENTIVNOST I SLOBODA. Naravno, ponekad je reč i o zloupotrebi položaja profesora, pa i koristoljublju u smislu da se kandidati za doktora nauka koriste, odnosno da se njihov stručni i naučni rad koristi za ličnu promociju.

Moja profesorka je isuviše širila moju temu na raznovrsne oblasti, čak i one sasvim suprotstavljene osnovnoj temi. Da li je to radila da mi potroši dragoceno i ograničeno vreme ili je njoj trebalo materijala za neke naučne skupove, to ne znam. S druge strane postoje i drugi interesi. A za neke je osnovni interes da sve bude nepromenjeno. Tzv. statički sistemi, koji su i u teoriji informatike smatrani dotrajanim i antiinventivnim, protiv svakog razvoja. Određeni kadrovi samo u toj statici vide sebe i svoje mesto kao zagantovano.

Primeru radi: kao što se nekada davno seljaci plašili traktora kao novine, tako se i neki profesori plaše razvoja nauke. Jer svaki razvoj zahteva i određene promene, a oni su sasvim nepromenljivi.

B.V.: Slične probleme ste imali i prilikom odbrane vašeg magistarskog rada. Recite nam nešto i o tome.

D.B.: Da, po intenzitetu su bili slični, a razlikovali su se što je kod moje magistarske teze bilo problema i sa prijavom same teme, a i sa radom na temi, ali zbog samog naslova. SRPSKI POLITIČKI AFORIZAM je bila tema koje su se profesori plašili. Jedva sam dobila mentora, a kada ga dobih, on je pokušavao da me usmeri na izučavanje samo i isključivo stilskih figura u političkom aforizmu. Nisam mogla da se odreknem i politikološkog i socio-kulturnog pristupa, posebno zbog činjenice da sam temu prijavila na smeru Sociologija kulture, na *Fakultetu političkih nauka*. Prihvatila sam mentorovu sugestiju i rad na stilskim figurama u aforizmu, ali sam jasno dala do znanja da ću zadržati i socio-kulturni, i politikološki pristup. On je bio stilističar i retoričar, a ja sam to prevashodno doživljavala kao bogaćenje mog obrazovanja, ali ne i kao zabranu rada na drugim pristupima. Nisam to prihvatila. Bilo bi nelogično.

Razlika je i u gradu, kod magistarske teze, reč je o Univerzitetu u Beogradu. Sada je reč o Univerzitetu u Novom Sadu. Više od dve godine sam potrošila na potragu za mentorom što se tiče magistarske teze, pa sam donela odluku da sama počnem da je radim, bez mentora, dok mi ga ne dodele. Ovde u Novom Sadu je bilo obrnuto, počela sam sa mentorkom, ali sam sama završavala rad, a moja mentorka je izgubila prava. Ali, nije izgubila mesto u Komisiji, pa je kao drugi član Komisije iskoristila priliku da me ponovno sprži, to jest maltretira. Ako postoje Žalbe na ponašanje mentora, i kandidatu se u službenom dopisu da mogućnost da završi rad na tezi bez mentora, čemu onda prisustvo tog mentora u Komisiji za ocenu i odbranu. U Novom Sadu je bilo drugačije i to što su se formirale dve komisije povodom ocene i odbrane moje doktorske teze. Posle mnogo peripetija stigla sam do magistarske titule, ali još uvek nisam doktor nauka.

B.V. : Posle svih muka i peripetija da li ste ikada sebi postavili pitanje: o ispravnosti vašeg ponašanja u ova dva slučaja, i kada bi morali sve ovo još jednom da prolazite, da li biste postupili na isti način.

D.B.: Iz ove sadašnje perspektive, ako se gleda, verovatno je da bi bilo nekih malih izmena. Na primer, ne bih se, možda, sa toliko energije i volje borila za temu SRPSKI POLITIČKI AFORIZAM. Akademski krugovi, odnosno, profesori su uglavnom ismevali aforizam kao književnu formu, a istovremeno su se i plašili da aforizmu daju mesto u naučnom izučavanju. Ja sam se borila za aforizam jer sam smatrala da to nije pravično ni pravedno, ni akademsko ponašanje. Ali, nisam znala, tada, da će i nekim aforističarima da zasmeta ta ista činjenica. Mislim na one kojima se nije dopala situacija u kojoj sam uspela da odbranim moju tezu.

Neki su bili protiv jer sam uvrstila u taj rad stvaralaštvo 123 aforističara iz Srbije, Republike Srpske i Crne Gore. Možda su mislili da bi trebalo da se usmerim na samo nekolicinu njih. Drugima je valjda smetalo što sam uspela u nečem hrabrom i teškom, jer sam se mučila umesto njih, koji to nisu. Sreća pa postoji i ona treća grupa, koja voli činjenicu da su putem moje teze aforizmi dospeli i u ozbiljnu naučnu obradu. Zbog njih mi je drago što sam, eto, istrajala u svojoj nameri da pobedim poteškoće i ovaj rad odbranim. Što se tiče doktorske disertacije, ne bih ništa menjala osim što bih u odgovoru na pitanje da li želite da Vam mentor bude muško ili žensko, verovatno danas rekla – muško.

B.V.: Koliko je, ustvari, za vas značajan naučni rad kojim se bavite?

D.B.: Za mene je nauka potreba kao i umetnost. Ne bih mogla da živim bez toga. To nije pitanje želje i nadobuđa, to je opredeljenje proizišlo iz potrebe za stvaranjem.

B.V.: Kako doživljavate književnu birokratiju i kako izlazite sa njom na kraj?

D.B.: Sve što počinje sa četiri slova BIRO trebalo bi da visi na BIROU.

B.V. Zahvaljujemo vam se srdačno na vašim odgovorima i želimo puno uspeha u daljem stvaralaštvu i naučnom radu.

D.B.: Hvala Vama na pitanjima koji unose smisao i vraćaju vrednost pisanoj reči, a i književnicima.

S.S.S.

РОЂЕНИ СМО ЈЕДНАКИ

NOVI HORIZONT

Udruženje građana sa invaliditetom "Novi horizont" postoji od 2005. godine. U poslednje dve godine, Udruženje ima za cilj da postane potpuno inkluzivnog karaktera, što zapravo znači da udruženje neće kao članove okupljati samo osobe sa invaliditetom, već i članove porodica, prijatelje i druge volontere koji ne spadaju u ovu osetljivu grupu.

Najvažniji ciljevi i zadaci Udruženja usmereni su na organizovano delovanje osoba sa invaliditetom, saradnju sa privrednim subjektima, zdravstvenim ustanovama, humanitarnim organizacijama i ostalim udruženjima, a sve radi ostvarenja što boljih uslova za život i rad osoba sa invaliditetom.

U protekloj godini, udruženje Novi horizont, realizovalo je niz društvenih projekata i aktivnosti.

U saradnji sa udruženjem "Feniks", realizovan je projekat "Karavan Svitanje". U okviru ovog projekta podeljeno je osam specijalizovanih kolica i ostalih pomagala. U saradnji sa udruženjem "In help" realizovan je sličan projekat „Karavan In help“ i podeljen veći broj kolica i pomagala.

U DKC-u i ADRA društvenom centru podeljeno je više od 1100 dečijih paketića, od više donatora, ali i banke čiji su se zaposleni sami organizovali i napravili preko 700 paketića.

U saradnji sa jednom od najbitnijih organizacija u Srbiji, sa *Bankom hrane*, podeljeno je preko 7000 kg hrane, osobama sa invaliditetom i njihovim porodicama.

Udruženje "Novi horizont" uspelo je i da finansira operacije u inostranstvu, koje su bile potpuno neophodne, ugroženim članovima Udruženja.

Najvažniji planovi za budućnost su da se duplira podela hrane u saradnji sa Bankom hrane, kao i da se nabavi kombi vozilo koje je neophodno za rad udruženja.

Sa našim prijateljima iz udruženja *Feniks* ove godine po treći put organizujemo *Paradu osoba sa invaliditetom* koja se tradicionalno održava, drugog vikenda u septembru.

U junu mesecu organizujemo *BIF – Borčanski inkluzivni festival*, kako bi u toku 3 dana trajanja ovog festivala osnažili osobe sa invaliditetom, najviše decu i mlade, da uzmu aktivnije učešće u sportskom, kulturnom i umetničkom životu.

Tokom maja meseca vodimo 20 dece sa invaliditetom na prvi skup koji se održava u Gradiškoj i na kome se očekuje oko 1700 učesnika iz svih bivših Jugoslovenskih republika.

Predrag Raković

VERTIKALE PREDSTAVLJAJU:

Sladjana Belko

Rodjena u porodici umetnika i profesora, odrasla uz muziku i lepu reč. Dva puta udavana, dva puta napuštana, silom od Boga.

Majka dvojice sinova, jedan virtuoz na instrumentu, drugi čarobnjak na tastaturi. Baka dvoje unučadi.

Zalutala u ekonomiju, ali ona sve što radi, radi dobro. Tako i u karijeri postigla sve što je bilo moguće, sada troši penzionerske dane.

Putuje, priča, slika ikone. Mesi unučićima kolače. I čita bajke.

Piše za sebe. I druge.

SAMA ŽENA

Godine samačkog (udovičkog) života su je očvrstle. Da se bori za posao (među muškim vukovima), opravdanja za decu u školi (a da, oni su deca bez oca), mesto u bolnici za majku (šta sad pa one hoće?, dve babe same, bez muževa), garažu u oficirskom bloku (nije joj dosta što je otac, samo vojni službenik, imao mesto koje pripada pukovnicima i potpukovnicima, sad bi i ona.... joj siroti oni, nisu ni primetili da je njihov rat zaboravljen, novim), vozača na poslu (e, kolegince, pa mi hoćemo auto na 24 sata da nam bude na raspolaganju, a vi nam kvarite sa vozačem i vraćanjem kola posle radnog vremena), potvrdu u Fondu PiO radi ostvarivanja prava na.... i milion drugih sitnica koje život čine... teškim.

O udvaranjima raznih džepnih tipova (za ženu od metar i osamdeset, namerno piše slovima, deluje duže, kao što ona i jeste, duža od većine), e, o tome ne vredi ni govoriti. Svi bi da istraže te visine, niko nema hrabrosti da pokuša. Gube dah kao pri usponu na Himalaje. I pravdaju se godinama, umorom, njenom ohološću (možda malo, ponekad), njenom sebičnošću (ne, nikada), posmatraju je sa čudjenjem i zavišću.

Drugarice (isto same, što neudate, što rastavljene i ostavljene, što udove kao i ona) zavide joj na liniji, izgledu, vedrom duhu, spremnošću da proba, rizikuje, odupre se svima i svakome i ...izgovaraju čuvenu rečenicu ...lako je tebi...

Šta to, nikada ne objasne do kraja, a i ona bi tako volela da zna šta je to lako postigla u životu? Ko joj je ma šta poklonio, ili dao ispod cene, a da to nije krvavo odradila. I platila :

zubima, noktima, znojem, slezinom, želucem...
suzama... godinama.

Drugarice, koje nisu singl, kao kopci prate svaki njen pokret, svaki osmeh i šalu upućenu njihovim muževima, ostarelim, očelavelim, otrbuljavelim momcima koji joj nisu bili zanimljivi ni kad su to (momci) stvarno bili, danas tek nikako. Ona njima jeste oduvek, ali nikada nisu smeli da pitaju, još manje probaju, shvativši odavno da nisu njena liga. Iz keca u dvojku se nikada ne igra, zar ne?

I oni se danas iskreno smeju njenim šalama tretirajući je kao ortaka, savetnika za njihove bračne brodolome, istinskog drugara sa kojim piju pivo i sećaju se svojih cura iz mladosti na koje ih ona i danas podseća, a njihove žene nisu, nikada. Ali šta ću, imam decu s njom pa... I tako dođosmo do toga šta je lepo u tome biti sama žena.

Lepo je biti sama žena u kafani. Od momenta kada udje u ma koju zadimljenu prostoriju tipa: kafić, restoran, kafana, splav, na mesto na kome se dobro jede i pije, svet počinje da se vrti oko nje. Drži ključeve od kola u ruci, nemarno prebačenu bundu preko ruke, lap top o ramenu i čeka. Da joj pridju. Šef sale, konobar, gazda, zavisi ko je tog momenta slobodan.

- Ja bih da ručam.

Biraju joj najlepší i najmirniji sto. Preporučuju specijalitet dana, ali ne najskuplji, već diskretno namigujući:

- Nemojte libansku, uzmite aromatičnu piletinu, potaž dana, nemojte čorbu, od juče je... A tek biranje vina... Poznaje ih dovoljno da ne dopušta ikakvo nametanje ukusa. Šta ako se uz piletinu pije belo. Neću istarsku malvaziju (preporuka broj 1.), malvaziju pijem u Rovinju, rumeni muskat u Rogaškoj, laški rizling u Esplanadi u Zagrebu, a na Adi, crveno iz Prokupca.

- Što ne probate tamjaniku, belu?

-Ti sine ne znaš onda šta je tamjanika, to se pije samo crno. Manastirsko. Imate li?

-Ne, na žalost.

-E kad nabaviš ja ti neću izlaziti iz ove smokvice, celo leto. Tu ću i kancelariju da premetim.

I onda uživa u pažljivo odabranim jelima i vinu, samo uživa, a da ne mora nikome da se osmehuje, sluša glupe priče ili žalopojke, samo uživa. Svim čulima. Gosti nepce, nozdrve, jezik. Uživa i u spoznaji da nikome ništa ne duguje za ovo uživanje, Zovne, plati i ode.

Sama...

mart 2018.

Sladjana Belko

PROZNE VERTIKALE

Zoran Škiljević

HAPPY END

Triler koji će večeras biti prikazan, doneo im je slavu, ubrzo i novac, mesecima puneći bioskopske sale širom sveta. Ni oni, ni režiser, ni producent, niti iko od sineasta i magova u filmskoj industriji, nije se nadao takvom uspehu.

Njih dvoje, istina, nisu bili jedini kojima je tek što su zakoračili u svet filma, proricana zvezdana budućnost, ali malo se kome posrećilo, kao njima dvoma, da već s prvim filmom dotaknu nebo. I ako kažemo da nema još ni mesec dana od kako su njih dvoje pred matičarem ozvaničili svoju vezu, bilo bi zbilja pravo čudo da ne budu u centru pažnje gde god se pojave.

Tako je bilo i ove večeri. Ovogodišnje prve Kanske festivalske večeri, zapravo. Jednako glamurozne kao i svih prethodnih godina. Sevali su blicevi i svetlili im put. Sutra će njihovih osmeha biti pune novine.

No, ni Rej-Ban naočare, u njegovom, ni sve kozmetičarske čarolije i majstorije ovog sveta, u njenom slučaju, nisu bili kadri da prikriju ono neveselo znamenje ispod njihovih očiju, koje nam rečito govori da ljubav ako i nije prošla, onda je na najboljem putu da nestane ostavljajući vidljive tragove. Ili se, pak, već stropoštala u nešto drugo, i nimalo bezazleno.

Njegovu harizmatičnu pojavu i besprekoran stajling kvario je još i izgled kravate, neodoljivo podsećajući na omču koja nikako ne odustaje od svoje opskurne nakane. Njeno blistavo lice lepotice bilo je kao lice lutke, nedostajalo mu je one lepote koja zrači iznutra i obasjava sve oko sebe. Kao da se, može biti, stoga i njena najnovija Diorova haljina boje indiga malo postidela.

Sve drugo bilo je na svom mestu: blistava limuzina iz koje su izašli, crveni tepih po kojem su gazili, akrobacije paparaca, fanfare i gromki aplauzi fanova i radoznalaca... Ali, čini se, više kao šlagvort za ono što će uslediti. Tih nekoliko gnevnih pogleda koje su, kao slučajno, razmenili, iz kojih nije bilo teško razaznati šta im je na duši. Sve smo rekli jedno drugom, ostalo je samo još da se poubijamo! – kao da je visilo u vazduhu. I kao da se samo čekalo ko će prvi da pripuca, pa da zavesa, što se njih dvoje tiče, bude spuštена.

Bilo je, dakle, napeto. Uostalom kao i tokom dobrog dela filma, koji je oduševio i publiku i kritiku.

Po završetku projekcije, kada su se sa režiserom i ostatkom ekipe pojavili na bini, dočekale su ih ovacije. Opet su sevali blicevi, fanovi su ih zasipali cvećem, a aplauzi nisu prestajali.

Nastavak na sledećoj strani

No, neka nas to ne zavara, magija filmskog platna je jedno, a život filmskih zvezda – naročito kad slava udari u glavu – ipak nešto drugo. A ovo što se zakovalo između njih dvoje, bogme nikako ne miriše na srećan kraj.

Perica Jokić

TRI, DVA, JEDAN – BUM!

Moja namjera je da uništim svijet. Ovo radim u najvećoj tajnosti i već sam nagurao eksploziv do vrha. Pronašao sam kanale do svega što može da eksplodira, i dobro proračunao da svako strada odjednom. Da bih vam olakšao, reći ću vam da nikud ne bježite jer sam i tamo postavio eksploziv. Izvršio sam sve pripreme i pritiskam dugme.

Tri, dva, jedan – bum!

Poslije toga, napravio sam da izgleda da ste i dalje živi. Ako je tako, znači, uspio sam.

ISTINA O KOSOVSKOM PORAZU

Baš kada se očekivao završni okršaj u kosovskom boju, naučnici su pronašli još jedno svojstvo metala, koje je dovelo do toga da srpska vojska bude poražena, pošto su se Turci prvi dokopali rezultata istraživanja. U čemu je tajna? Svi koji su se upišali od straha, na tom mjestu došlo je do reakcije sa metalom i oklop je zarđao. Neprijatelj je samo trebalo da udari đe je protivnik najslabiji.

OPRAVDANO PJEVANJE

„Na sred rođendana, dječak od pet godina progutao muzičku čestitku“, pisalo je u novinama prije mnogo godina. Pošto je nije izbacio preko velike nužde, doktori su zaključili da je čestitka zapela negdje u grlu i da postoji opasnost da će dječak s vremena na vrijeme imati potrebu da nešto otpjeva. Uz savjet psihologa da to bez kompleksa ispoljava kad god mu dođe, doktori se o malom Ikici više nijesu bavili, tako da je on sam morao da vodi svoju politiku. Sigurno i danas negdje pokušava da ovu manu pretvori u vrlinu, ali to je već opravdano pjevanje.

LETOVI BRODOM

Da ne bi završio kao Titanik, naš brod putuje u djelovima, pa kada stigne u odredište, tamo se sklapa. Po povratku, isti proces, samo se ovaj put sklapanje vrši u matičnoj luci. Broj djelova je određen prema broju putnika, tako da svi oni imaju dodira sa brodom kojim putuju, a za prevoz je zadužena avio kompanija koja posjeduje hidroavione specijalno namijenjene za lude zabave i naše ideje, među kojima je i ideja da se nabave dva takva broda koji bi bili usidreni, a putnici bi – bez obaveznog prenošenja djelova – samo letjeli tamo i ovamo.

VRH ŽIVOTA

Đani je ušao na vrata spreman da prihvati parove ručica, koje su omogućile musavim i nasmejanim malim stvorenjima da se uzveru po njemu, i vise kao ukrasi s jelke.

- Ajde, ajde, svi kod Đanija, najbogatijeg čoveka u cigan-mali! - širio je ruke da prihvati svu živu čeljad jednosobne čatrlje koju su nazivali domom.

- Danas je vaš tata zaradio silne novce, nek crknu dušmani! - vikao je Đani, dok je držao poluotvorena improvizovana vrata od šperploče, da ga svi čuju.

- Ma, zatvaraj ta vrata! – ciknu mlada žena za šporetom na njega. Bolje mi pomози oko vatre, ako misliš da jedeš danas.

- Hajde, Jasmina, moja princezo, nemoj da se ljutiš. Dođi da te okitim onako kako zasluđuješ.

Prelepa mlada Ciganka, s jednogodišnjim detetom na rukama, pomirljivo je prišla Đaniju puštajući osmeh da zablista na njenom licu, otkrivajući tako niske belih zuba. Đani je zagrlio Jasminu hvatajući je u isto vreme za malu okruglu zadnjicu, koja je prkosno odizala dugačku, šarenu suknju.

- Je l' vidite, deco, ovo? Ni vaše rođenje nije uspelo da pokvari čvrstinu i lepotu tela vaše majke. Stiskajući joj i dalje zadnjicu, i nagnuvši se preko deteta u naručju, bučno joj je ljubio vrat. Detetu je sve to bilo interesantno, naročito očeva oštra brada, koju je ono ručicama ispitivalo iznenađujući se nečim tako različitim od majčine meke kože.

- Ta, nemoj tako pred decom! – poluljutito ga odgurnu posramljena Jasmina, čijim se obrazima lagano širilo grozdasto rumenilo, nalik malinama. Odmaknuvši se od njega, dohvatila je šerpu sa smederevca i bučno je spustila na drveni sto.

- Hajde sad da jedeš, i dosta priče.

- E, sad ću prvo da popijem jedno pivo za dobro obavljen posao, i neću da ćutim. Deca treba da znaju kakvu majku imaju - skinuvši majicu Đani je ostao go do pojasa, seo je za sto i otvorio pivo.

- Kad sam ja vašu majku prvi put ugledao, imala je petnaest godina. To nije bilo živo stvorenje, već priviđenje koje se kovitlalo duž ulice. Uvijala je zamamno kukovima i vrtela se u ritmu muzike, šireći opojni miris jasmína oko sebe. Sićušne lokne slepljene od znoja uokviravale su joj lice nalik svetici, dok je ostatak duge raspletena kose pratio đavolsku strast mladog tela. Prkosne napupele grudi su joj se nadimale i spuštale, izazivajući blagu nesvesticu kod posmatrača na

ulici, kojima bi se povremeno sa usana otkinuo poneki nekontrolisani uzdah. A glas, kao u anđela. Kada je pevala, slušaoce je obuzimala drhtavica. S tom pesmom družili su se i dugo nakon što bi napustili mesto događaja jer je ona i dalje kružila u njihovim glavama, nežno rasplićući niti. Njen šešir je na kraju dana donosio kući uvek najviše zarađenog novca.

Ali nije novac bio presudan za veliku ljubav njenih roditelja prema njoj. Oni su je naprosto voleli, čistom bezuslovnom ljubavlju. Kada sam išao kod oca vaše majke da je prosim, na njegove oči se u trenutku navukla koprena. Tuga je odisala iz njega, iako je pokušavao da je prikrije strogim glasom, kada mi je rekao da moram da skupim puno para da bih otkupio ovaj dragulj. Majka Džamala je gorko plakala na svadbi. Rekla mi je da joj se otkida meso ispod grudi i da je praznina boli. Iako ima osmoro dece, ona joj je uvek bila najdraža. Obećao sam joj da ću je čuvati kao biser, kao suzu koja mi je iz oka ispala. Nasloniću je na svoje grudi i čuvati zauvek. I čuvao sam je, i još je čuvam. Njoj ne sme ništa da zafali. Zato sam štedeo i kupio bicikl. Na njemu sam stizao gde god su me misli vodile. Njime sam obezbeđivao novac za moju lepoticu. Točak bicikla, kao točak na našoj zastavi.

- Jasmina, dodaj mi zastavu da pokažem deci!

Jasmina mu je dodala izgužvani komad svile, koji je skinula sa zida.

- Vidite, deco. Ova plava boja, označava naš život pod vedrim nebom. Nasuprot nje je zelena, kao zelena trava na našem puta bez granica. Ovaj crveni točak, koji je majka izvezla, pokazuje stalno kretanje nas Roma i život na točkovima.

- Dosta priča, Đani, već se smrklo i vreme je za spavanje.

Čuvši Jasminine reči, deca su se rastrčala da razviju duške savijene u ćošku, i da navuku zavesu koja je bila paravan između dečjeg i roditeljskog spavaćeg dela. Jasmina je čistila mrve sa stola dok se Đani umivao, a deca se polako ređala po dušecima. Mir se lagano uvlačio u komadić njihovog jednosobnog sveta. Bilo je to doba kada se svako umotavao u svoje misli, preispitujući vreme koje je potrošio i razmišljajući o izazovima budućnosti. Došao je red i na Jasminu da se pripremi za spavanje. Skinuvši košulju, nagla se nad metalni lavor puštajući jedre dojke da se lagano njišu nad njim. Krpom umočenom u vodu prelazila je preko svog maslinastog tela, skidajući s njega naslage svakodnevnog života. Đani joj je prišao, i ljubeći je u rame zamahao ispred lica crvenim čipkastim grudnjakom.

- Ovo je za moju lepoticu, da ga nosi i da mu se divi.

Ispustivši mokru krpu, zgrabila je grudnjak s obe ruke, presrećna što je dobila komad tako skupocene tkanine. Zagrlila je Đanija i ljubila ga svuda po licu. On je tražio njene usne, i lagano je prelazeći rukama duž leđa usmeravao ka dušeku, iskazujući očito tako svoje namere.

- Nemoj, Đani, prošaputala je. Ne bacaj seme na ovu oranicu, previše je plodna. A i deca nisu sasvim zaspala.

Ležali su zagrljeni. Ona je nosila svoj crveni čipkasti grudnjak.

*****

Đani je išao ispred svog radnika koji je vozio bicikl sa žičanim kontejnerom natovarenim kartonima. U jednom trenutku je sišao s bicikla i mašući rukama počeo da ga usmerava.

- Malo levo! Još, ma, kud ćeš, bre, na taj stub! Levo kad ti kažem!

Kada je video da je njegov radnik uspešno izbegao prepreku i uključio se u saobraćaj, ponosno je seo na bicikl, gledajući ispod oka putnike na autobuskoj stanici, koji su pratili ovu malu predstavu. Isprsio se i s polupodignutom bradom naglas zapevao "Ej, mala moja, ej, mala mooojaaa...".

Prosila je sedeći na kartonu s detetom u rukama. Jasmina je bila srećna i ponosna. Imala je osećaj da svi mogu da vide njen novi crveni grudnjak. S vremena na vreme bi ga dodirivala preko majice, osećajući pod prstima neravnine od čipke. Gledala je smelo prolaznike pravo u oči, kao da joj je taj grudnjak dao posebnu snagu. Odjednom ju je obuzela blaga nesvestica, a otkucaji srca su se ubrzali. Kada je došla k sebi, osetila je poznatu napregnutost u predelu pojasa. Pognula je glavu i oči su joj se napunile suzama. Dete je zaplakalo, ljudi su je gledali... Trenutak slabosti je prošao. Podigla je glavu i još jednom dodirnula hrapavu tkaninu kroz majicu. Kada novo dete bude prestalo da sisa, ponovo će obući svoj lepi čipkasti, crveni grudnjak. Tiho je zapevala uspavanku, nežno ljuljajući dete na grudima. Novac se slivao u šesir pred njom.

***

Zoran Ilić

JOŠ JEDNA PRIČA O ANTIKNJIŽEVNOSTI

- Deco, šta ste danas učili u školi?
- Tablicu množenja.
- A mi o antiknjiževnosti.
- O antiknjiževnosti?! Zar u tom uzrastu? Pa, kako je bilo?
- Bilo je veoma zanimljivo. Samo što sam se ja, mama, nasred časa upiščila.
- Eto, kako antiknjiževnost i svi ti eksperimenti deluju na decu!

KAKO USREĆITI SOPSTVENU FIRMU

Svojoj firmi ćeš biti najkorisniji ako uzmeš otpremninu (200-250 evra po godini radnog staža), i zauvek odeš. Zatvoriš vrata, ili fabričku kapiju, za sobom i zauvek nestaneš. Onda si ti kul faca, neko ko ima razumevanja za probleme sopstvene firme i spreman je da se žrtvuje. Ta toliko puta ponavljana, zloupotrebljavana, reč: žrtvovati se. A gde ćeš ti otići, u šta ćeš pretvoriti svoj život – ko mari?!

Sklopite se nebesa, zatvorite se, i ne dozvolite da niko od nas grešnika prođe kroz vrata raja.

Bar ne iz zemalja u tranziciji.

KAŽU DA JE BIO RAT

Kažu da je bio rat, da je neko nekoga ubijao, neko na nekoga pucao, da su padale bombe sa neba. Ljudi su bili nervozni, uplašeni, na zvuk sirena panično bi silazili u podzemna skloništa, i tamo ostajali satima. Međutim, Nepoznati o tome ništa ne zna. On u svemu tome ni na koji način nije učestvovao.

Oko njega su bili proleće, grad... gradski prevoz je radio. Rata nije bilo. Možda u glavama tih ljudi, ne i u njegovoj. U glavi Nepoznatog nije bilo rata, ničega ružnog.

Život je tekao monotono.

Zoran Ilić

Srđan Simeunović Sendan

U SRBIJI...

...2000. godine, u periodu od 1. maja do 1. juna, održano je 309.566 sastanaka na svim mogućim nivoima i u svim vrstama organizacija, društava, preduzeća, ministarstava, vlada, mladalčkih družina, i ko zna gde još, a koji su se odnosili na 3.556.320 sasvim drugih sastanaka, isto tako održanih tokom godine do kobnog 1. maja, i to sve na istim mestima.

Ispisani su mnogobrojni zaključci (14.633.720) koji su se nadovezivali na 788.000.326 zaključaka donesenih u prethodnoj deceniji, ili puta 896, za period posle drugog svetskog rata. Četiri generacije ljudi je učestvovalo u njihovom donošenju, sa podjednakom strašću i retoričnošću, a koliko će još - videćemo.

Pretpostavka je da će se na osnovu 309.566 sastanaka održanih u periodu od 1. maja do 1. juna 2000. godine, formirati 407.588 komisija za rešavanje problema nagomilanih u prethodnih pola veka. Naravno i komisije imaju istorijat, ali da ne preteramo sa brojkama. *Nastavak na sl. strani*

Postoje pretpostavke za broj novih sastanaka, koji se nadovezuju na sve ranije i u svim pređašnjim vremenima, na kojima komisije treba da ukažu na mnogobrojne činjenice i neadekvatnosti, kao i na propuste i moguća rešenja, mada se još uvek ne zna, a ne verujem da će se ikada i saznati broj rešenih problema i ostvareni rezultati svih nabrojanih sastanaka.

Iz knjige kratkih priča ŽIG

Анка Станојчић

РАСУТИ ЉУДИ

У метохијску свету земљу у Сувајама корени су им дубоки урасли. Једва су одсекли надземни део да их Арсеније поведе путем без повратка на север. Они што су славили Светог Николу огњишта подигосе у Срему, други са иконом Светог Мрате у Бачкој. Потрага за бољим животом одведе један део даље у плодну Славонију. Подно Папука свили су нова гнезда. Помешали се са потомцима Прерадовића.

Нису се склонили кад су запуцале прве пушке 1941. Баку с четворо нејачи одвели су у Стару Градишку, предлогор Јасеновца. Ту су заувек заспали. Деду и његовог брата у Норвешку, да граде Крвави пут. Леденог јануара 1943. деда остаде смрзнут у Коргену. Његовог брата спасила је Норвежанка и задржала га уза се. Тату и стрица одвели су у Аустрију, на принудни рад, провели су рат 100 км један од другог, а нису знали за судбину осталих. Пред крај рата пустише их, тата је стигао у Пакрац и није нашао никог свога.

Повукли су га партизани, придружио се морнарици и ту је срео лепу партизанску болничарку. Планула је љубав у којој је умео и да на трен заборави шта је све прошао. Крену обнова, поновно подизање земље из пепела, њих двоје су ни из чега почели живот. Преко листа „Арена” пронашао је сестру, коју су добри људи склонили, па брата. Сазнали су да оца, мајку и четворо браће и сестара никад више неће видети. Рађала су се деца, дечак исти деда, девојчица као копија Невенке која је остала у вечном сну у логору. Наследници несталима су подарени да се вечни циклус умирања и рађања делом затвори.

Девојчица никад неће заборавити морем окупано детињство, али су је вукли корени и вратила се одакле су њени преци кренули. Сад подиже своје поносе на причама о прошлом и опрезној вери у будуће. Никад да се не понове страдања. Да се не заборави, под иконом да се за славским столом сећају.

ЈЕДАН ДАН ИЗ РАТНОГ Г(Д)НЕВНИКА

Први део:

Радио Слободна Европа: 699 полетања за једну (прошлу) ноћ- ликује Весли Кларк у име штаба НАТО. Недостаје податак о количини експлозива „по глави становника“.

ББЦ (Робин Кук) у име... „разматрају се опције копненог рата; прошириће се ЛЕПЕЗА нових циљева над Србијом.“ Ово ЛЕПЕЗА му више делује као ликовни елемент уместо неког већ истрошеног милитаристичког израза - као што је на пример „тепих бомби“.

КОНГРЕС УСА: На тражених 15 милијарди долара за акцију „милосрдни анђео“ додаје се још три. Клинтон - задовољан. Претпостављам и „амерички интереси“ да су још боље заштићени. Портпарол НАТО-а Џ. Шејн: „Занемарљив број промашаја и грешки“.

ТРГ РЕПУБЛИКЕ (Београд) – по убеђењу ЈУЛ-а: „кинески народ нам постаје братски“! Имаћемо најбројнију браћу на свету, па у тој сврси очекујем тресак песнице о сто УН – уз ВЕТО наравно.

Радио Загреб: генерално неконролисани ликујући тријумфализам у смислу РЕКОСМО-ЛИВЕЋ... Остало углавном о зверствима Срба на Косову и силовањима...

После овога изгледа наступиће ново „ледено доба“ за извесне етно-националне некооперативне врсте. А ово „милосрдни анђео“ треба изгледа да упућује помало на хришћански карактер, увијен у бајколико крсташко рухо, па не знам шта ће ту и Турци, који се хвале отворено да су најприлежнији и најдоследнији кад се тиче акција авијације.

НЕДЕЉА: чиста, умивена, пресветла, уз јутро у скоро свечаној тишини ишчекивања. Слатка мала златокоса боса девојчица од три године изашла на терасу ту у мојем првом комшилуку, ставила ручицу изнад чела, брижно посматра ведро небо па онда кликну: „Иди мама купи сладолед, немају авијони на небо!“ Стеже ме она чувена „грудва“ у грудима па се премести негде у грлу. Сакрих се иза куће и по први пут заплаках овог „самртног пролећа“ (није Зилахијево) ове 99. године. И сви ми ратови дођоше некако исти – почев од оних племенских што им они горњи узводно пишају у воду, па до ових „хуманитарних“, превентивних, револуционарних од Бастиље па до плотуна са „Ауроре“.

Ми Срби најбоље памтимо „народно-ослободилачке“. Верујем да памте и они који су били Срби, па се после досетили да то нису, затим остали народи, нације, народности, етничке групе, енклаве... једном речју сви они који су сачињавали тај нераскидиви братски воз који се звао Југославија.

ПОЕТСКЕ ВЕРТИКАЛЕ

Драгана Симић

ГЛОБАЛНЕ ЛАЖИ

(Из збирке New Age Progress)

Упорно нас убеђују
Да ово је доба постигнућа-
Информатичка ера, Ново доба.
Док гладни умиру, зараћени гину,
Дроге данак свој узимају –
Безгранична, њихова је злоба!

Углављују естетику у екран,
Боје крв белом бојом-
Маме људе у страдање.
Колективну лаж наукама
Објашњавају и поткрпљују –
Несташицу и поткрадање.

Плаћенике величају у хероје,
Певају им химне победе-
Распростиру митове и бајке.
Поносно нације дижу на ноге
Залажући се за просперитет
Кроз погроме и хајке.

*

На свом трону она влада!
Знаш ли сада? Шок плус нада
Једнако је Пропаганда.

Зорица Милосављевић Зора

МОЛИТВА

Помози ми Боже
да нађем мелем
за напукло срце,
несанице и море.

Покажи ми Боже,
међу opakима
како да се спасим
зиме у грудима.

Како из честара
кроз густу тмину
да изађем безболно
на неку чистину.

Освештај Боже
у мени кутак,
да у њему сачувам
радости тренутак.

Молим те Боже!

Милош Настић

БРОД ЛУДАКА

Изазов је не скочити
док пије кафу на тераси
Вријеме је магија
Путује у времену
измјештено у вријеме
Нешто као челик на хоризонту
пун лобања на путу до раја
Усрани бијели веш
који се суши преко пута зида
нешто попут анђела
Пролази још један брод
док неповратно ...
пијесак клизи у море

БЛОКИРАН

Гдје из земље чуда?
У земљу чуда
Бездушни...
лукаво подмазани
Какав сој
Гориш кроз године
и сам
Касниш
Губиш траг
Корачаш уназад
Постојиш
у погрешној слободи
Пуста острва мисли
у блокади
свјесних покрета

Срећко Алексић

МИРИСИ ПРОШЛОСТИ

Мириси прошлости
још ћуте дубоко у мени.
Не осећам тишину приказа.
Само једна трешња,
о мени глупо размишља.
Да ли сам убрао плод?
Од њене петиљке љубави,
или је само земаљски ход,
био трава по којој сам трчао бос.
У јутру које тек надлази,
А мени се љуби с друге стране кревета.
Саткан од плишаних снова,
и доброг разлога, размишљам...
помало другачије, будим се из кревета.
Док трешњин цвет, сваког априла процвета,
а прошлост остаје онаква, каква јесте...
Помало упрљана и чиста на контрасту,
лажних успомена, и бисера од среће!

Сандра Ногић

„РЕНЕ“

Купио сам »Рене«, срце ми не вене,
Потроших минимално
и не морам крити од жене,
И она љуби »Рене«, не пита за цене,
Каже, у фрижидеру воли да види »Рене«.

Уз ручак и вечеру потребан јој је »Рене«,
Кад прави оброк тражи »Рене«
и не мисли на мене,
Па сам мало љубоморан,
и крв ми струји кроз вене,
Није ми ваљда крив »Рене«?!

Не могу се љутити на Рене,
И ја волим »Рене«,
мноштво људи у куповину се дене,
за Ренеом чак и кучићи шене,
Сви знају за »Рене«,
И бебе умотане у пелене,
Прво проговарају »Рене«.

Купите »Рене«,
Вредности су му свилене,
А цене малене.

Вера Павловић

КАД БИХ БИЛА

Кад бих била вештица
Риђе косе, смарагдних очију,
Са вештицама бих коло водила,
Ђаволу се подала,
Ђаволу душу продала,
Кад бих тако твоју љубав добила
Кад бих била богиња,
Тебе бих бесмртним начинила.
Кад бих била Ева,
Због тебе бих Бога преварила.

ЗА ТЕБЕ

Кроз дланове ти се
Снопови златни
Сунчаних зрака расипају.
Волим те,
Волим те као да никада неће доћи крај ове
ноћи.
Волим те као да ноћас
Страсне лудости богова
И за нас постоје.
Волим те као да ноћас
Грехови нам се не броје.

Сенахид Незировић

САРАЈ'ВО

исечак из поеме

Налик знацима Господње
Милости, који ме подсећају
Да су пенцери од Истока,
У студеним собицама софти
Прозори тако дивних успомена
Откриљени, смело и крајње умешно
Па, стално насрћу чоклетине
Снови у облику, тегет-боје, голулана
Ил' појања булбула и мириса зумбула
Запљускују ме помахнитале бујице
Без метафора у јилдузнами
Само пођахкад набасавам
На стопице постојања
Вечне Песме
О Љубавима плаћених смртима
И чудних прича, тајнијех описа
Затурених у сехари повјести...

Благица Антић

УСИДРЕНА

У свету прашине,
немоћна да исплива,
запљуснута ветровима
из очаја тражи спас.

У коштац времена бачена,
пробуђена без разлога из сна,
у кристалном ланцу судбине
из очаја тражи спас.

Док преклиње небеса
да звезде сјајем заискре,
остаје на дну душе
удесом усидрене туге.

Gordana Ćulibrk

MRAČNI SU ZIDOVI MOJE SOBE

Mračni su zidovi moje sobe
po njima samo aveti kruže
vreme prošlo, sadašnje, buduće
ledena kugla sunce priziva
obavijena velom tišine
zarobljenik sam sebe same

(Pesma je objavljena na albumu „Nad ambisom”
grupe Grešnici, 2007.)

Душанка Дука Вељковић

ИСПИРАЊЕ МОЗГА

Илузије искачу са екрана.
Спикери и сами верују
у оно што им је написано.

Пред животом се пружила чистина.

Кроз дневну таму живота
не пробија се истина.
Све што говоре на истину личи
завијено у незавршене реченице.

Стрпљење и одрицање
доносе успех, на крају, као у причи
Сва обећања успехом одзвањају
спикери их научно набрајају.

И живот пролази у илузији
да нови дани нормалан живот донеће.
Илузијама затрпавана, храњена,
почињем сопствени разум да не разумем.

Трудим се да светлост у тами пронађем
и стрпљење, да сачекам то ново пролеће.

Душан Д. Живанчевић

ПЕПЕЛИШТЕ

Свуд опомен крајпуташа
Споменика већ зараслих
Пепелишта српска наша
Пред којим смо недорасли...

Свуд Праоци наше крви
Опомињу да дах стане
Свуд стратишта и све врви
Још целећи старе ране...

А сејали свуд су кости
Да слобода земљу буди
Нас све мање, бог да прости
И у нама – мање људи...

А све више и њих и нас
Ван рођене своје груде
Туђе небо, језик и глас
Туђину нам здушно нуде...

Отишли смо на сто страна
Унуци нам друго ишту
Све је више непозната
Младост њина,
На српскоме пепелишту.

11.11.2015.

Добрила Ристић

КРИК И МУК

Бledoга лица
варошица
скупила је скуте,
под тешком магленом
копреном
сакрила је путе.

Улице, њене - вене,
с налетом ветра дрхтуре.
Коракom одлучним,
бучним,
нечије ноге журе.

Трже се, намах,
сиромах,
кад зачу се птице хук,
ал' јачи од крика
невољника,
његовог јада је мук.

Тужног је човека
довека
мучила љубав пуста.
Ка реци хода,
а вода
отворила хладна уста.

Srđan Simeunović Sendan

PROŽDIREM SE

Sunce, sunište, ti slepo bunište.
Prokazana igro Pramajkom pojedena.

U čavle garave zarito pod kožu
nestankom jarkim, da l' vaskrsnućeš?
Iznova sebe kroz kliktaj probuditi.

O, zemno rujište postade svetlište.
Iz zubi izdikljalo da l' bledošću ničeš?

Utroba grumenom svareno te hitnu,
u paperje skupi sav bes magmišta.
Rasprše se celo u glede i ruj.

Nestade k'o nebo u rukama vrelo,
zgrčem već noći pod prstima hladne.
Iz vrata nek bujaš dok stopala gore,
zime kad vrisnu kroz usta gladne.

A svetom strah niz tragove se stušti.

Upletoh ti kroz niti kosti krte,
senkama svojim proždirem se.

Tanja Pajić

BELI DIM

Nečija kuća na osami,
Danima guta svoju vatru,
Sa krova belog kao veo
Dim, polako hodajući ka nebu
Glavom svojom uspravno hrli
Ka belom prostranstvu
Praveći šare na svom putu.
Beli krov i crni dim, negde daleko,
Usred planine, za večnost se bore
Snagom svoga tela, da obljube krov
Pokriven večnom belinom.

Миладин Берић

ПРЕЂА

Од бездана до бездана
до најдоње мрве тачке
са сијасет смртних рана
међу гљиве и маслачке
прашкаст након судњег дана
упокојен у облачке
и изнутра и извана

након опште црне пљачке...
у јато од мртвих врана.

Испод ража и атола
под шајкачом голих леђа
пузајући с маском бола
до нити што нису пређа
с бијелим рупцем испод стола
тамо гдје се међи међа
без части и ореола

са мртвилом који вријеђа
љубавника истог пола.

Испод пода има под
нижи но што ли се чини
ту насукан наш је брод
на пустари и ледини
Боже ако је то свод
светим огњем на нас сини
нек нам талк нек нам јод...

по сипљивој мјесечини
жутом траком храбри ход...

АУТОАФОРИЗАМ:

Неко ми је украо идентитет.
Баш се усрећио!

УЗ МУЗИКУ I ТЕКСТ

Vasa Radovanović
– rok muzika

PROGRAMIRANI

Kad si se rodio dobio si broj
Koji određuje tvoju krvnu grupu
Koji određuje u koju ćeš školu
Koji određuje u koju ćeš trupu
Koji određuje na koji ćeš posao
Koji određuje s kim ćeš da se ženiš
Koji određuje koga ćeš da služiš
Pred kim ćeš da igraš, pred kim ćeš da šeniš
Ti si zauvek programiran...

(Pesma je objavljena na albumu „Nad ambisom”
grupe Grešnici, 2007.)

Срђан Симеуновић Сендан
– духовна музика

БОЖЕ ТИ НАС ВОДИ

Химна Светим апостолима Петру и Павлу

Нека чује речи свака мудра глава
Апостола Петра и Апостола Павла.
Идемо ка вама, иза нас су греси,
Боже ти нас води, истину вазнеси.

Љубав нек нам снагу даје,
да у нама вечно траје.
Свако ко се себе стиди
истином нек бриди.

Котеж сад се ори, чујеш ове салве,
то нам поји Петар, то нам поји Павле.
Исус је са нама, за нас он се моли,
да се благо живи, да се чисто воли.

Златним сунцем песме ове
нек нам речи небом плове,
надом вечном мију лице,
трагом рајске птице.

Жене и мушкарци заједно сад поје,
анђели нас прате, наду нашу боје.
Сви смо сада једно, руку божијих дело,
цела васиона пламти сада смело.

Наша снага то је нада,
да се диже кад се пада.
Чекају сад нове стазе,
да нам ноге газе.

ВЕРТИКАЛНА ПОЛЕМИКА

Милосав Миле Кнежевић

НЕ МОРА ТАКО ДА БУДЕ

Писати о нама Србима и за нас, је веома тешко и незахвално. Јер ми и то већина, не волимо књигу, не поштујемо памет, а ретки уважавају и цене знање, а мало је оних, који траже ред, рад, дисциплину и одговорност.

Е, баш због побројанога, ми смо ту, где смо. У беди и криминалу, у јаду и чемеру, у лажима и преварама, у отимачинама и сиромаштву, али и у непросвећености нашег духа и вере у Бога.

Е, зато и јесмо обезглављени, обезбожени и изгубљени у времену и простору, као и, у животу и то не од јуче, већ од поодавно. Те због свега побројанога, ми тапкамо у месту и не знамо из зачараног круга зла, базакоња и свенародног страдања, никако да изађемо.

Али сем тога, ми не знамо, ни шта ми то хоћемо, али ни куда би ми то ишли, а нити са киме. Те тако постадосмо, али и остасмо, једини народ у Европи, који нема своје уређене, развијене, напредне и богате државе, у којој влада правда.

Али кад неко узме реч, нема шта не зна. Сем да за себе, уреди живот, као и своју државу, те у њој живи часно и поштено и то од свога рада, знања и памети и то уз примену свих позитивних овоземаљских закона, као и Божијих. А на основу којих би, у нашој држави, царовала и господарила правда.

Као и поштивање људског достојанства, морала, доброте, знања и памети. Јер би се сем поштивања човека, поштивали и закони, али и једнако примењивали и то према свим људима, без обзира ко какву титулу или функцију имао, или ма кој год, он вери, народу или нацији или националној мањини припадао.

А поготово би се ти позитивни закони и правда, објективно примењивали према криминалу и криминалцима, као и свим политичарима, који би се ригорозно кажњавали.

И то за почињена недела и штету, коју су проузроковали неком појединцу или држави. Јер без поменутога, а поготово без знања, памети и просвећености, ни један се народ, није извукао из беде, јада и сиромаштва. А нити се развио, напредовао и обогатио, а нити је функционалну и законодавно, а правну државу правде, за себе направио и успоставио.

Јер ни један човек, али ни народ, не могу да добро раде, живе и функционишу, ако не постоје јасна правила и закони у његовој држави, који су једнако важећи, за сваког грађанина, без обзира ко, или шта, неки грађанин био.

САТИРА ИЛИ STVARNOST

Петар Милатовић

ЗАГРОБНИ ИНТЕРВЈУ СА ТИТОМ

- Твој гроб је у Србији, а не у Хрватској, ако си Хрват?
- Ма кај сам је Рват мајку ти божију.
- Ни сам Бог не зна твоје порекло?
- Изнад вашег Бога мој је Сатана и само нас двојица знамо.
- Стално си псовао Бога?
- Natürlich, ich bin rote Gott (нем. – наравно, ја сам црвени бог).
- Ти као да ниси умро?
- Не дају ми да умрем моји пионири, с лијева, с десна и по средини.
- Они настављају твој пут?
- Ја се, мајку ти божију, често постидим колико сам био мали Тито у односу на ове данашње моје титоисте у Србији.
- Зашто је твој гроб у Србији? То многима није јасно.
- Мени јесте. Срби су највећи полтрони на свијету. Често сам морао да идем на операције дебелог цријева, да извадим: Ранковића, Пенезића, Стамболића, Милошевића, Шешеља, Драшковића, Чанка, Вучића, Дачића, неколико патријарха и сијасет владика, па онда цијелу САНУ и половину УКС-а, па скоро све уреднике и новинаре у штампи, на радију и телевизији, па ја сам свјетски феномен кад је толико њих могло да стане у моје дебело цријево...
- Шта би се десило кад би се ти повампирео?
- Побјеђивао бих, мајку ти божију, на свим изборима у Србији.
- Па зар ти већ не владаш данас Србијом?
- Владам и трудим се да цијелу Србију, преко мојих наследника, с лијева, с десна и по средини, смјестим у гроб.
- Зашто?
- Зато што је, мајку ти божију, Србији далеко удобније на оном него на овом свијету.
- Ко си ти, у ствари?
- Врховно божанство лудих Срба.
- Зар се на плашиш да ће Срби да те избаце из тог гроба на Дедињу?
- Не, не плашим се!
- Зашто?
- Зато што бих у том случају мој гроб уступио Србији, а ја то и хоћу па да ме послјије узнесу на небо и да ме српска црква канонизује у свеца...

АФОРИЗМИ

- Данас сви пишу, а нико не чита.
Зато су сви они прочитани!
- Ово је три пута горе него у вријеме Тита!
Спонзоруше постају књижевна елита!
- На тропској врућини многи су се смрзли кад сам им потражио очи!
- Све вјерник до вјерника, мој до мога, који само у сочним псовкама спомињу Бога!

Borivoje Ilić

- Naš standard i zima su blizanci.
Stalno su u minusu.
- Da je baka bila mlada
vuk je ne bi pojeo.
- Rođeni su u znaku bika. Sada pred
mikrofonom bleje kao ovnovi.
- Doktor veterinar je u podređenom položaju
na narodnog lekara. Od bika ne može
da dobije plavu kovertu.
- Najviše lekova troše najstariji.
Hoće zdravi da umru.
- Skupocenu garderobu kupila je na kredit.
A svlači je samo za gotovinu.
- Brzo je sleteo na novo radno mesto.
Ostao je golub prevrtač.

Миливоје Јозић

- Да нам није сиве економије
било би нам још црње.
- О укусима се не расправља
за празним столом.
- Не трошим паре на негу зуба.
Једем очима
- Код нас нема притиска на судство
са стране, него одозго.
- За спавање на послу
мушкарци добијају отказе,
а жене унапређења.
- Жене имају велико срце.
У њега може да стане више мушкараца.
- Напредујемо трчећим кораком.
Трчимо пред рудом.
- Много смо јаки.
Не може нам нико ништа - помоћи.

Srđan Simeunović Sendan

- Prvo su nam izvadili oči,
a onda išćupali jezik.
Sada samo čujemo i u sve verujemo.
- Ogulili su nam kožu sa leđa,
još da nam prodaju organe...
- Nama ne trebaju progoni.
Ionako živimo kao izbeglice.
- Nije bitno šta si napisao,
već sa koliko novca to potvrđuješ.
- Šta mi vredi što je moja budućnost,
kad su se oni ukopali u sadašnjosti.
- Proglasivši me izdajnikom,
priznali su da postojim.
- Otkako je Istini odrubljena glava,
sa njenim telom radi svako šta hoće.

Dobrivoje Lazarević

- Уместо у Европу,
боље да уђемо у Велику Албанију.
Тако ће Косово опет бити наше.
- Европа је све даље од Србије,
а Велика Албанија све ближе.
- Због све већег броја бесмртника,
погребници у Србији остаће без посла.
- У Србији најбоље успева памет.
Зато се и највише извози.
- Нисмо направили кућу наспред пута –
већ на петљи,
Па се стално вртимо у круг.
- Тројанцима су увалили коња,
а нама демократију.
- И стока се опаметила.
Прешла је из штале у Скупштину.

Aleksandar Blažević

- Skupština je otvorila vrata narodu.
Problem je što nad njima piše: IZLAZ.
- Zaustavio je vreme.
Na istom je nivou kao i sa 5 godina.
- U nekim zemljama slepi ljudi su vizionari.
U Srbiji vizionari ne vide dalje od nosa.
- Cveta gradnja novih objekata.
Zatvori niču na sve strane.
- Što je nekada bila brojanica,
sada je mobilni telefon.

Балканске вертикале

бр. 6, јануар - април 2018.

Издавач: Друштво Књижевника Београда

За издавача: Зоран Илић

Главни и одг. уредник: Срђан Симеуновић Сендан

Идејни оснивач: Александар Блажевић

Уредништво: Зоран Илић, Васа Радовановић, Добривоје
Лазаревић, Миладин Берић, Перица Јокић, А. Блажевић

Тираж: 300.

За објављивање контактирајте чланове редакције и главног
уредника на његовој FB страни: Srdjan Simeunović Sendan

Web sajt: www.dkbg.tk

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

82

BALKANSKE vertikale : časopis za angažovanu
književnost / glavni i odgovorni urednik Srđan
Simeunović Sendan. - 2016, br. 1 (apr./jun)- . .
Beograd : Društvo književnika Beograda, 2016-
(Beograd : Dijamant print). - 29 x 10 cm

Naslov: lat.; od br. 2 (2016) delimično ćir i lat.

Балканске вертикале

ISSN 2466-4227 = Balkanske vertikale

COBISS.SR-ID 222907148 COBISS.SR-ID